

GRUPO ESPERANTISTA

"FIDO KAJ ESPERO"

VALLADOLID

AÑO 1993

ENERO-FEBRERO 1993

DIRECCION POSTAL: Apartado 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la FEDERACION ESPAÑOLA DE ESPERANTO

EDITORIAL

El año 1993, debiera ser para el movimiento esperantista español, un año muy especial, ya que el más importante acontecimiento, el CONGRESO UNIVERSAL DE ESPERANTO, tendrá como sede la CIUDAD DEL TURIA.

Nuestros compañeros de VALENCIA llevan tiempo trabajando, con dedicación y entusiasmo, para que el CONGRESO UNIVERSAL sea un éxito y para ello, en colaboración con U.E.A., están preparando un programa muy variado y ameno, del que esperamos informar con detalle en próximos números.

Aunque la cuota de inscripción es algo elevada, creo que ello no debiera ser un obstáculo insalvable para adherirse al CONGRESO, pues, aunque todos los años se celebra un CONGRESO UNIVERSAL DE ESPERANTO, no se tiene la posibilidad de que el mismo se celebre tan cerca de nuestro domicilio habitual como se nos presenta en esta ocasión.

El Congreso Universal de Esperanto que se celebrará en VALENCIA del 24 al 31 de Julio, es el 78 de los celebrados hasta la fecha. Otros dos Congresos Universales han tenido su sede en España, el 5 celebrado el año 1909 en BARCELONA con asistencia del propio Dr. Zamenhof y el 53 en el año 1968 en MADRID. Como podeis constatar entre la celebración de un Congreso Universal y otro en España ha transcurrido bastante tiempo y por ello, salvo que penseis asistir a alguno de los venideros que, según noticias aperecidas en las revistas esperantistas, se celebrarán en Corea y Finlandia, os aconsejo que no dudeis en inscribiros y asistir al CONGRESO UNIVERSAL DE ESPERANTO, pues es en estos acontecimientos donde asisten esperantistas de todas las partes del mundo y con idiomas nativos totalmente diferentes, pero que son capaces, utilizando la verdadera lengua internacional ESPERANTO, de asistir a conferencias sobre los más variados temas, escuchar a cantantes de las más diversas procedencias, participar activamente en reuniones y debates, pero, sobre todo, establecer, sin intermediarios, contactos con esperantistas de todo el mundo, para de ese modo abrirnos más al conocimiento de otros pueblos y culturas.

MI ESTAS TURKO, MI ESTAS JUDO

Mi kelkfoje havis okazon viziti koncentrejojn, kiujn konstruis la nazioj por centralizita kaj akcelata ekstermado de milionoj da judoj, poloj, rusoj kaj anoj de aliaj popoloj.

En unu el tiuj koncentrejoj, vidante kaphararon de virino, kiu estis murdita, mi sentis sufokiĝon kaj deziron kriegi jurante ke tio estas la haroj de mia patrino. En la koncentrejo staras homo konsternita kaj samtempe ekscite indignita. Kiamaniere degeneras la homo al tia nivelo de amoko? Kaj per misuzo de scienco iĝas la furioza frenezulo kruela monstro. La ekstermado de homoj iĝas profesio, industrio.

Ni estis naivuloj pensante ke la obskura periodo forpasis kaj ke la teruraĵoj de la nazia monstro apartenas al pasinteco. Ni estis naivuloj kiam ni kredis ke la edukado kontraŭ naziismo kaj ĝiaj terurajoj estas bezonata al niaj generacioj kaj al la estontaj nur por imuni homojn kaj por profundigi ilian ĝeneralan humanisman societemon kaj ĝiajn leĝojn.

La terurigaj televidaj bildoj pri murdataktoj de nazioj en nuntempa Germanio kontraŭ ĉiuj fremduloj estas natura fiagoj en la tridekaj kaj kvardekaj jaroj. Mi vidis en televido turkajn familiojn kiuj lamentas pri siaj gekaruloj, murditaj kruele de la "novaj" nazioj. Turkoj migris por labori kaj ili iĝis viktimoj.

Ankau ĉi tie mi sentis la internan deziron kriegi: Mi estas turko, mi estas judo!!.

La revivigo de la nazia monstro devas memori al ni ĉiuj, ke ni ĉiuj estas unu raso -la homa raso- kaj ke unu sango-speco fluas en la arterioj de ni ĉiuj, la homa sango. La naziismo ne estas malamiko de nur unu popolo, sed malamiko de la tuta homaro.

Se estas murdita turko, aŭ pakistano aŭ judo, homo estas murdita. Kiam la nazioj pravas ke judo aŭ cigano estas "subhomo", la tuta homaro estas minacata. Se unu nacio estas en danĝero, la tuta homaro estas en danĝero. Se oni murdis homon pro nur etna deveno, la sango de la tuta homaro verŝiĝis.

Neniu rajtas aserti ke li estas okupata nur pri sia propra sufero kaj do li ne havas tempon okupiĝi pri sufero de aliulo. Kiu ne sentas la doloron de aliulo, tiu ne havas moralan rajton atendi ke la mondo komprenu lian suferon.

Starante vid'al vide al la danĝero, dum funebro kaj ĝojo, evidentiĝas ĉiam denove ke la homaro estas unu unuo.

Nigruloj, blankuloj kaj flavuloj estas ja homoj!!

Ĝuste pro tio estiel arabo, estiel homo, mi krie vokas en ĉi tiuj tagoj kontraŭ la naziaj kap-razitaj bestoj.

Salem Ĝubran
(israela-arabo)

(El la gazeto "Al Hamiŝmar", esperantlingve tradukita de Josef Murjan).

EUROPA, cuna de la civilización

UNIVERSIDAD

Europa, quiérase o no, continúa siendo la cabeza de la civilización. Sus centros de estudios marcaron la pauta a seguir en el mundo conocido, cuando América todavía no había sido descubierta y la historia de Cipango (antiguo nombre del Japón) todavía ofrecía escaso interés.

La Universidad de Bolonia es la más antigua, pues consta que funcionaba ya normalmente a finales del siglo XI; la de París debe su origen a Felipe Augusto, que en el año 1200 formó un solo cuerpo científico de las escuelas que había en Nuestra Señora, San Victor y Santa Genoveva, a las que más tarde se incorporó la fundada por Roberto Sorbón y llamado por eso La Sorbona.

Luego la siguen Oxford y Cambridge (1200), la de Palencia (1208), la de Valencia (1209), la de Salamanca (1223), la de Nápoles (1224), la de Coimbra (1279), la de Valladolid (1346), la de Huesca (1354), la de Colonia (1388), la de Erfurt (1392), la de Watzburgo (1403), la de Rostock (1419), la de Lovaina (1426), la de Tréveris (1454), y la de Tubinga (1477) fundada ésta por la ilustre Bárbara Gonzaga, marquesa de Mantua.

Las primeras universidades de EE.UU., las de Harvard y Yale fueron fundadas en los siglos XVII y XVIII, respectivamente.

En la América hispana la primera fué la de Santo Domingo (1538), seguida de las de San Marcos de Lima (1551), México (1553) y Bogotá (1580)

J. Urueña

UN MUNDO INJUSTO TE DESAFIA

Con este lema, la Organización No Gubernamental MANOS UNIDAS realiza este año la XXXIV Campaña contra el Hambre, puesto que como es sabido la desigualdad creciente entre un mundo rico y un mundo pobre plantea hoy más que nunca una enorme injusticia.

El dinero recibido por MANOS UNIDAS, va directamente y sin intermediarios gubernamentales a los más de mil proyectos de desarrollo que se financian en Africa, Asia y América, y las necesidades no se planifican desde España, sino que son los Misioneros y los interesados los que evalúan las necesidades y lo comunican a la Organización.

En años anteriores, cuando teníamos sede, hemos recibido aportaciones que en su día entregamos en nombre de Esperanto, pero ahora podeis entregar vuestra ayuda en las cuentas abiertas en Bancos y Cajas de Ahorro.

TRA LA MONDO

De la 7-a ĝis la 9-a de majo okazos en la Kardinal Wendel Domo de HOMBURG (Germanio) la 41-a kultura semajnfino, aranĝita de Sarlanda Esperanto Ligo, kun tre varia kaj alloga programo. Inter la prelegontoj estos s-ro Claude Piron kiu prelegos pri "Lingvoj kaj Esperanto el psikologia vidpunkto".

De la 9-a ĝis la 16-a de Oktobro okazos en la restadejo BORJA de Sant Cugat del Vallés (Barcelona) la Unua Internacia Kultura kaj Turisma Semajno aranĝita de la Hispana Esperanta Fervoĵista Asocio (H.E.F.A.). La evento kiu okazos sub la aŭspicioj de la Hispana Esperanto Muzeo konsistos el prelegoj, konversacia kurso, kaj ekskursoj, al BARCELONA kaj proksimaj vilaĝoj, ne mankante la viziton al la fama pilgrimloko Monaĥejo de Montserrat.

Dum la nuna jaro KULTURA CENTRO ESPERANTISTA el Svislando aranĝos Esperantajn Semajnfinojn okazantaj fine de ĉiu monato, sabate kaj dimanĉe, kun lingva kaj tema kursoj kaj Somerajn Semajnajn Aranĝojn okazantaj, lunde ĝis sabate, dum la periodo 5.7.93 ĝis 28.8.93. Dum tiuj semajnaj kursoj eblos sekvi lingvajn kursojn je diversaj niveloj kaj temajn kursojn.

De la 20-a ĝis la 23-a de Julio Barcelona Esperanto Centro organizas la Antaŭkongreson de la 78-a U.K. La programo konsistos el esperantlingva prelego de S-ro Giordano Moya, pri "La Homa Vivaventuro kaj Esperanto en Prospektivo", prezentado de videofilmoj, kaj pluraj ekskursoj inter ili ni mencias: Vizito al la famaj konstruaĵoj de Gaudi kiel la Sanktega Familio kaj La Pedrera; Olimpikaj konstruaĵoj; Gotika Kvartalo kaj Muzeo PICASSO. Ankaŭ estas antaŭvida tuttaga ekskurso por viziti la Hispana Esperanto Muzeo en Sant Pau d'Ordal, Monaĥejo dea Montserrat kaj aliaj allogaĵoj.

Antwerpen estos kultura ĉefurbo de Eŭropo en 1993, per artaj aranĝoj kaj grandioza kolekto da eblecoj, precipe en la somero, kiam tradicie la programoj de teatrejoj kaj koncertoj haltas.

Antwerpen ludis eminentan rolon en la ĉefaj momentoj de la eŭropa arto, ne nur por elitoj, sed por ĉiu kulturamanto, pro tio por festi ĉi tiun jaron, oni elektis la temon "arton". De marto ĝis decembro, precipe dum somero, la urbo fariĝos scenejo de publikaj festoj kun multaj surstrataj eventoj.

Antwerpen estis sidejo de Universalaj Kongresoj en 1911, 1928 kaj 1982, en ĝi estas viglaj esperanto-asocioj kaj oni eldonas revuojn kaj librojn.

Resume, Antwerpen estas ĉefurbo de gastamo.

P E R I O D I C O

Grupo Esperantista
"Fido kaj Espero"
Apartado, 119
47080 VALLADOLID